

Kristlik eetika muutlikus maailmas, TÜ.01.07

2024/25 õppeaasta, MA tase.

Ainemaht 4EAP – 20t kontaktõpet klassiruumis, 84t iseseisvat tööd

Kursuse õppejõud – Meego Remmel, PhD; Kertu Rajando, MA

Õpiväljundid. Õppeaine lõpuks magistrant

- tunneb, tõlgendab ja kasutab kristlik-eetilisel kaalukaid piiblitekste glokaalses ühiskonnas aktuaalseks muutunud eetilistele probleemidele lahenduste otsimisel;
- orienteerub ja argumenteerib peamistes eetika kategooriates dialoogivalmilt muutuvas ühiskonnaelus;
- visandab ja reflekteerib jumalariiklikku nägemust isiklikus, koguduslikus ja ühiskondlikus elus eetilist väljakutset esitavates probleemides.

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamismeetodid	Täht-aeg	Hindamiskriteeriumid
HM 1 Kirjalik töö. <i>Uustestamentliku soolisuus-, seksuaal-, abielu- ja perekonnaeetika „kümme käsku“ (Mt 19:3-15, 1Kr 6:9-7:9 jt asjakohaste piiblitekstide ning lugemiseks antud oikumeeniliste dokumentide järgi).</i>	12.03. 2025	Tudeng on kirja pannud antud piiblitekstist lähtuvalt isiklikult sõnastatud kümme „käsulauset“ uustestamentliku soolisuus-, seksuaal-, abielu- ja perekonnaeetilise juhisenä koos neid selgitavate kommentaaridega. Kirjandus peegeldub nii asjakohaste piiblitekstide tundmine, tõlgendamine ja kasutamine kui ka dialoogivalmidus oma ühiskonnas ja laiemas maailmas, sh kirikumaailmas, aktuaalseks muutunud soolisuus-, seksuaal-, abielu- ja perekonnaeetilistele küsimustele lahenduste otsimisel.
HM 2 Kristlik-eetiline essee <i>Ja inimene lõi tehisintellekti oma näo järgi...</i> Pikkus 1500 kirjasõna	10.04. 2025	Essee arutletakse tehisintellekti arendamise ja levikuga seotud eetiliste küsimuste üle ning visandatakse kristlik-eetilist tulevikuperspektiivi. Tekstis osundatakse ja viidatakse lisaks omalt poolt toodule vähemalt kolme lugeda-kuulata antud raamatut, artiklit, loengut, videod. Arutluses tuuakse esile ja sidustatakse omavahel antud teemasse sobivaid piiblitekste ja eetika kategooriaid. Argumentatsioon on isiklikult ja veenvalt esitatud, samas edasisele dialoogile avatud.
HM 3 Vaimule ja võimule kuuluva eritlemise	11.04. 2025	Kollokvium, kus igaühel tuleb omalt poolt esitleda kui ka kriitiliselt hinnata kaastudengite kristlik-eetilist arutlust probleemõppe studio „Piibel ja ühiskond“ sõlmküsimuse üle

kollokvium – aktiivne osalemine	<p>(Agnostikust Eija küsib oma usklikult klassivennalt Andreselt, miks õigustavad usklikud Vene riigi juhtide inimvaenulikku sõjategevust Ukrainas? Ta olevat meediat lugenud õigeusklike sellekohastest avaldustest Venemaal. Andres kinnitab, et Piibel ei luba vägivalda, vaid õpetab andma keisrile, mis kuulub keisrile, ja Jumalale, mis kuulub Jumalale. Eija küsib: “<i>Kuidas õpetab Piibel vahet tegema, mis peab kuuluma keisrile ja mis Jumalale?</i>”).</p> <p>Argumentatsioon demonstreerib sisulist piiblitundmise ja -tõlgendamise ning eetilistes kategooriates orienteerumise võimet.</p>
---	---

Lõpphinde kujunemine

Ainekursuse hindamine on mitmeeristav, kõik kolm tööd peavad olema tehtud vastavalt hindamiskriteeriumidele ja õigeaegselt.

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Iseseis ev töö	Konta ktõpe	Kontaktõppe sisu ja meetodid
	2 tundi 12.02. 2025	Muutlik ilm Jeesuse Mäejutluses ja kristlikus eetikas. Ilmavaatelised veendumused ja eetilised väljakutsed globaalse võrguajastu tsivilisatsioonide kokkupõrkes. (2t)
	4 tundi 13.02.2 025	<i>I Have a Dream!</i> ehk kelle unelmate (väärtuste, vooruste, kohustuste, hüvede) eluviisi laulab kristlik kogukond ja eetika? (2t) Sõja ja rahu eetika ning usu- ja südametunnistuse vabadus poliitilise võimu ja kristliku vaimu pingeväljal. (2t)
HM 1	4 tundi 12.03. 2025	<i>Quo vadis, Empatheia?</i> (4t)
	6 tundi 13.03. 2025	Kristlik seksuaaleetika – aegumatu või aegunud? (2t) Bioetilised küsimused ja küsitavused koroonapandeemia <i>prima facie</i> katsepolügoonil. (2t) Loodusse suhtumise heamajapidajalikkuse taasavastamine ja väljaelamine Looja näo järgi. (2t)
HM 2 HM 3	4 tundi 11.04. 2025	Teadvus, vaba tahe ja tehisintellekt. (2t) Piibel ja ühiskond jumalariiklikus lõimingus. Vaimule ja võimule kuuluva eritlemise kollokvium. (2t)
		<i>Õppeaine läheb lukku 1.05.2025</i>

Lugemis- ja kuulamisvara

- Eesti Kirikute Nõukogu liikmeskirikute bioetilised seisukohad. 2006.
<http://ekn.ee/inc.lakitus.php?id=313>
- *Gender – Sexuality – Marriage – Family. Reflections on Behalf of the Council of the Communion of Protestant Churches in Europe* by Ulla Schmidt, Mariecke

van den Berg, Thorsten Dietz, Neil Messer, Paola Schellenbaum. Wien: Evangelischer Presseverband, 2024.

- Jater, Arianna. *AI Unleashed or Tamed? Outlines and Implications for Europe*. Tallinn: Rahvusvaheline Kaitsuringute Keskus / International Centre for Defence and Security, 1.03.2024. https://icds.ee/wp-content/uploads/dlm_uploads/2024/03/ICDS_Brief_AI_Unleashed_or_Tamed_Arianna_Jater_March_2024.pdf
- Kiviorg, Merilin; Rohtmets, Priit. *Usu- ja veendumusvabadus kui põhiõiguste kaitse lakmuspaber Covid-19 kontekstis*. Usuteaduslik Ajakiri, 2021:2 (80), 94–138. https://usuteadus.ee/wp-content/uploads/2021_2%20%2880%29/Kiviorg%2C%20Rohtmets.pdf? t=1644066734
- Liht, Helle. Looduse sakramentaalsest tähendusest. Usuteaduslik Ajakiri, 2021:1 (79), 125-149. [https://usuteadus.ee/wp-content/uploads/2021_1%20\(79\)/US-2021-Liht.pdf? t=1629148436](https://usuteadus.ee/wp-content/uploads/2021_1%20(79)/US-2021-Liht.pdf? t=1629148436)
- *Rahvuslus ja patriotism: valik kaasaegseid filosoofilisi võtmetekste*. Koostaja Eva Piirimäe. Tartu Ülikooli eetikakeskus, Eesti Keele Sihtasutus, 2009.
- Remmel, Meego. *Kristliku kiriku ja (voorus)eeetika panusest meditsiini ja tervisedenduse arengus*. Usuteaduslik Ajakiri, 2020:2 (78), 18–40. https://usuteadus.ee/wp-content/uploads/2020_2%20%2878%29/UA-2020-2-Remmel.pdf? t=1629145439
- Zak, Paul. *Trust, Morality – and Oxytocin*. - <https://www.youtube.com/watch?v=rFAdLU2ETjU>
- *Viljatusravi ja suremisabi eetika. Evangeelsete Kirikute Euroopas suunised*. Tallinn: EELK Usuteaduse Instituut, 2019.
- Vösu, Robert. *Evangeelne eetika*. Tallinn: Logos, 1996.